

แนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการลักลอบข้ามแดน
เพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา ในพื้นที่รับผิดชอบของ
กองกำลังบูรพา

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก ชัยรัฐ เตระวิชชนันท์

รองผู้บังคับการกรมทหารปืนใหญ่ที่ 2 รักษาพระองค์

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2565

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการลักลอบข้ามแดน เพื่อไป
ทำงานที่ประเทศกัมพูชา ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา
โดย พันเอก ชัยรัฐ เตระวิชชนันท์
อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอกหญิง กนิษฐา ฐิติวัฒนา

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2565 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ **ดีมาก**

พลตรี ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

(วิชาติ เอี่ยมไพจิตร)

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก ประธานกรรมการ

(ประภาส แก้วศรีงาม)

พันเอก ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

(ชัยณรงค์ กาสี)

พันเอกหญิง กรรมการ

(กนิษฐา ฐิติวัฒนา)

พันเอกหญิง กรรมการ

(อินุช สิงหพันธุ์)

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พันเอก ชัยรัฐ เตระวิชชนันท์
เรื่อง	แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบข้ามแดนเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา
วันที่	กันยายน 2565 จำนวนคำ : 8,703 คำ จำนวนหน้า : 29 หน้า
คำสำคัญ	การลักลอบข้ามแดน, กองกำลังบูรพา
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการลักลอบข้ามแดนและปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่ผ่านมารวมถึงแนวทางการป้องกันและแก้ไขการลักลอบข้ามแดนเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา

ผลการศึกษาพบว่าสภาพแวดล้อมพื้นที่ตามแนวชายแดนส่วนใหญ่เป็นพื้นดินต่อพื้นดิน ไม่มีแนวเขตแดนที่ชัดเจน ง่ายต่อการลักลอบข้ามแดน โดยจะใช้ช่องทางธรรมชาติ แต่อย่างไรก็ตามพื้นที่ตามแนวชายแดนยังคงมีพื้นที่อันตรายจากระเบิดที่ยังไม่ระเบิด จึงต้องมีคนในพื้นที่เป็นคนนำพา ซึ่งมีลักษณะที่มีการทำเป็นขบวนการ โดยพบว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่ผ่านมา ได้แก่ สภาพภูมิประเทศง่ายต่อการลักลอบข้ามแดน กฎหมาย ประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐบางส่วนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน รวมถึงเจ้าหน้าที่ขาดทักษะและความรู้ทางกฎหมาย ดังนั้นจากการศึกษาพบว่าแนวทางป้องกันและแก้ไขการลักลอบข้ามแดนเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา สรุปโดยรวม ได้ดังนี้ การพัฒนาศักยภาพของคน และการมีส่วนร่วมของชุมชนให้เกิดความร่วมมือในทุกระดับ การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเฝ้าตรวจและลาดตระเวน มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูล และเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ให้มีประสิทธิภาพในการป้องกัน รวมถึงการบังคับใช้กฎหมาย และปรับปรุงกฎหมายให้มีความทันสมัยต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ABSTRACT

AUTHOR : Colonel Chairat Terawichanan

TITLE : Provention and solution of smuggling of illegal migrant to work in Cambodia case study Burapa Task Force responsible area

DATE : September, 2022 **WORD COUNT :** 8,703 **PAGES :** 29

KEY TERMS : Smuggling of illegal migrant, Burapa Task Force

CLASSIFICATION : Unclassified

The purpose of this research are to study situation of smuggling of Thai migrants to work in Cambodia, and to study problem and obstacle of the operation. Especially, to study prevention on smuggling Thai illegal migration to work in Cambodia Case study Burapa Task Force responsible areas.

It was found that terrain along the Thai – Cambodia border that connent land to land and the boundary line is unclear. It's easy to cross the border through nature route. However, the areas have landmines so that they have local migrant smuggler. Problems and obstales of operation were terrain, obsolete law, selfish of some people, and official lack knowledge about law and operation. Therefore, prevention and solution of smuggling of illegal migrant have to development of people, public participation to build cooperation, and strengthen relationship neighboring country, Furthermore, use of surveillance and reconnaissance technology to link information system between sectors, Last, law reform to up to date and law enforcement.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขการลักลอบข้ามแดน เพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย พันเอก ประภาส แก้วศรีงาม พันเอกหญิง กนิษฐา ฐิติวัฒนา พันเอกหญิง ธัญนุช สิงห์พันธุ์ ซึ่งได้เสียสละเวลาในการอ่าน ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และให้คำแนะนำในหลักการแนวคิดต่างๆ และ พันเอก ชัยณรงค์ กาสี ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่แนะนำแนวทางการศึกษารวมถึงการนำเสนอมุมมองแนวคิดเกี่ยวกับสภาพการลักลอบข้ามแดน, ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน และแนวทางการป้องกัน และแก้ไข และ พันเอก สุทธิชัย พร้อมเจริญ ผู้บังคับการกรมทหารปืนใหญ่ที่ 2 รักษาพระองค์ ที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยทุกขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ขอขอบคุณข้าราชการ และกำลังพลในกองกำลังบูรพา, สำนักงานประสานงานชายแดน ไทย - กัมพูชา และหน่วยงานในจังหวัดสระแก้ว ที่มีส่วนร่วมในการนำเสนอเอกสารข้อมูล และขอขอบพระคุณ คณาจารย์หลักสูตรหลักประจำวิทยาลัยการทัพบก ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ อบรมสั่งสอนช่วยเหลือให้คำแนะนำความรู้ และประสบการณ์อันมีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณเจ้าของหนังสือ วารสารเอกสาร และงานวิจัย ทุกเล่มที่ช่วยห้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์ และขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัวที่เป็นกำลังใจ มีความห่วยใยและช่วยเหลือมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์จากงานวิจัยเล่มนี้ ขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณที่ให้การอบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชาซึ่งผู้วิจัยจะได้นำไปพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มา และความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
วิธีการศึกษา.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	5
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	6
สภาพแวดล้อมของประเทศกัมพูชา	6
สภาพแวดล้อมพื้นที่ตามแนวชายแดนไทย – กัมพูชา จังหวัดสระแก้ว.....	7
การเดินทางเข้าประเทศกัมพูชา และเดินทางกลับประเทศไทยทางบก.....	
โดยถูกกฎหมาย.....	10
กลุ่มขบวนการนำพาคนไทยข้ามแดนโดยผิดกฎหมาย.....	11
สภาพการลักลอบข้ามแดนเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา.....	13
สถิติการจับกุมคนไทยที่ลักลอบหลบหนีเข้าเมือง การช่วยเหลือคนไทย.....	
ในประเทศกัมพูชา และลงทะเบียนเดินทางกลับประเทศ.....	14
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย.....	
ของประเทศไทย และประเทศกัมพูชา.....	14
การบริหารจัดการความขัดแย้ง และประสานความร่วมมือแบบทวิภาคี.....	18
บทบาทหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการลักลอบหลบหนีเข้าออกเมือง.....	
โดยผิดกฎหมาย ในพื้นที่รับผิดชอบกองกำลังบูรพา.....	19
ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขการลักลอบ.....	
เพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา.....	21

การวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS.....	22
แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหากลักลอบข้ามแดน.....	
เพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา.....	23
บทที่ 3 บทอภิปราย.....	25
บทที่ 4 บทสรุป.....	28
ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย.....	29
ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป.....	29
เอกสารอ้างอิง	
ประวัติย่อผู้วิจัย	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มา และความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประเทศไทยต้องดำเนินการปิดประเทศและใช้มาตรการการควบคุมอย่างเข้มงวดเพื่อบรรเทาความรุนแรงและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคระบาดดังกล่าวจากการดำเนินการปิดประเทศนั้น ส่งผลให้เกิดการลักลอบข้ามแดนโดยผิดกฎหมายเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชาของคนไทยกลายเป็นปัญหาที่สังคมพ่งเล็งและให้ความสำคัญ เพราะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติทั้งในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และทางการทหาร

จากสถานการณ์ดังกล่าวในช่วงที่ผ่านมา สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงพนมเปญ และหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง ได้รับคำร้องเพื่อขอความช่วยเหลือจากคนไทยเป็นจำนวนมาก สาเหตุเนื่องจากการถูกบังคับให้ทำงานโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนตามที่นายหน้าโฆษณาหรือให้คำสัญญาไว้ นอกจากนี้ คนไทยบางรายถูกทำร้าย ถูกกักบริเวณและข่มขู่ หรือถูกขายต่อโดยไม่สามารถฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายหรือได้รับความเป็นธรรม อีกทั้งสภาพความเป็นอยู่ นั้น ต้องพักรวมกันในสถานที่แออัดและไม่ถูกสุขลักษณะ มีความเสี่ยงสูงต่อการติดโรคระบาดโควิด 19 และประสบปัญหาความลำบากในการเข้ารับการรักษาพยาบาล อีกทั้งยังมีประเด็นเรื่องที่คนไทยลักลอบข้ามแดนโดยผิดกฎหมายไปที่ประเทศกัมพูชาแล้วมีความต้องการเดินทางกลับประเทศไทยโดยใช้เส้นทางธรรมชาติเพื่อลักลอบกลับเข้ามาโดยไม่ผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง และกระบวนการตามมาตรการควบคุมโรคระบาดร้ายแรง เมื่อถูกตรวจพบการติดเชื้อโควิด 19 จะต้องใช้เวลาในการสอบสวนโรค บางรายไม่ยอมให้ข้อมูลตามความเป็นจริง และมีการปกปิดข้อมูล ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ภายในประเทศไทยเกิดความกังวลและหวาดระแวงถึงความ

ปลอดภัย ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ และทำให้เศรษฐกิจที่กำลังจะฟื้นตัวต้องหยุดชะงักลงครั้งแล้วครั้งเล่า

จากประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น การลักลอบข้ามแดนโดยผิดกฎหมายของคนไทย ยังนำมาซึ่งปัญหาต่างๆ อาทิเช่น การค้ามนุษย์ ยาเสพติด อาชญากรรมข้ามชาติ ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญของกองกำลังบูรพาในการป้องกันชายแดน, การรักษาความมั่นคงภายใน และการพัฒนาเพื่อความมั่นคง ที่รับผิดชอบพื้นที่ในเขตประกาศกฎอัยการศึก จำนวน 7 อำเภอของจังหวัดสระแก้ว มีความยาวตลอด แนวชายแดน 165 กิโลเมตร เป็นพื้นราบ 95 กิโลเมตร และลำน้ำ 70 กิโลเมตร โดยจะมี การประสาน การปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ และประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการแก้ปัญหาดังกล่าว ผ่านสำนักงานประสานงานชายแดน ไทย - กัมพูชา ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพภาคที่ 1

ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขการลักลอบข้ามแดนเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา เพื่อให้ทราบถึงสภาพการลักลอบข้ามแดน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขการลักลอบข้ามแดน และแนวทางการแก้ไขปัญหาและการป้องกันการลักลอบข้ามแดนเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชาในอนาคตต่อไป ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของกองกำลังบูรพา รวมถึงการประสานงานของสำนักงานประสานงานชายแดนไทย - กัมพูชา ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพภาคที่ 1

วัตถุประสงค์การวิจัย

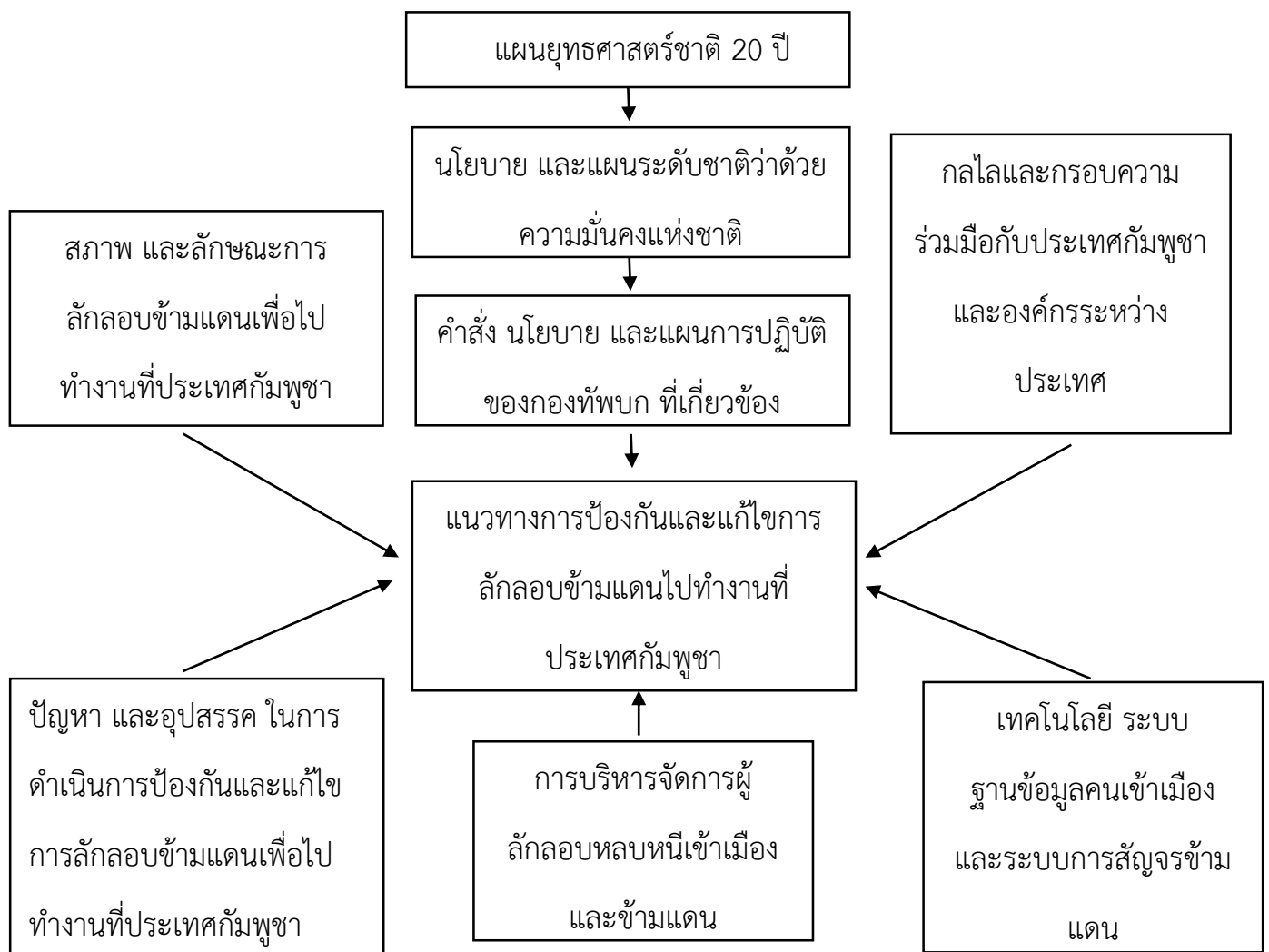
1. เพื่อศึกษาสภาพการลักลอบข้ามแดนเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา

2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขการลักลอบข้ามแดน เพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา

3. เพื่อศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบข้ามแดนเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษา ปัญหาการลักลอบข้ามแดนเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขการลักลอบข้ามแดนที่ผ่านมา ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ จึงได้มีการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี เอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง นำมาสู่กรอบแนวความคิดในการวิจัยดังนี้

วิธีการวิจัย

1. รูปแบบแนวทางที่ใช้ในการศึกษา ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ การวิจัยเอกสารตามแนวทางที่วิทยาลัยการทัพบกกำหนด

2. ขอบเขตการศึกษา

2.1 ข้อมูล เนื้อหา ศึกษาจาก นโยบาย แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ คำสั่ง นโยบาย แผนการปฏิบัติของกองทัพบกที่เกี่ยวข้อง บันทึกความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชาในระดับต่างๆ และรายงานต่างที่เกี่ยวข้องของหน่วยงาน

2.2 ระยะเวลาการศึกษา ตั้งแต่ ธันวาคม 2564 ถึง พฤษภาคม 2565

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ โดยการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงาน เจ้าหน้าที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการลักลอบข้ามแดนโดยผิดกฎหมายในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา เช่น กองกำลังบูรพา สำนักงานประสานงานชายแดนไทย-กัมพูชา ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพภาคที่ 1

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ โดยการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา บันทึกความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา กฎหมายที่เกี่ยวข้องการลักลอบข้ามแดนโดยผิดกฎหมาย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และข้อกฎหมาย ที่ส่งผลต่อการลักลอบข้ามแดนโดยผิดกฎหมาย

4.2 การวิเคราะห์ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขการลักลอบข้ามแดนเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชาที่ผ่านมา

4.3 การวิเคราะห์แนวทางป้องกัน และแก้ไขปัญหา โดยใช้แนวคิดทฤษฎี เอกสารทางราชการ บทความทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5. ขั้นตอนการดำเนินการ

การดำเนินงาน	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.
	64	65	65	65	65	65
1. การเสนอโครงการวิจัย	←→					
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล		←→				
3. การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล			←→			
4. การสรุปผลการวิจัย				←→		
5. การเขียนรายงานการวิจัย					←→	
6. การนำเสนอผลการวิจัย						←→

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทราบสภาพการลักลอบข้ามแดนเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา ในพื้นที่รับผิดชอบของ กองกำลังบูรพา
2. ทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขการลักลอบข้ามแดนเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา
3. ทราบแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหการลักลอบข้ามแดนเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

สภาพแวดล้อมของประเทศกัมพูชา

รัฐบาลกัมพูชาได้อนุญาตให้ธุรกิจคาสิโนเปิดได้อย่างถูกกฎหมาย ซึ่งคาสิโนเป็นธุรกิจรูปแบบหนึ่ง ที่เชื่อว่าเป็นแหล่งเพิ่มรายได้สำคัญให้กับประเทศ คาสิโนจะเปิดติดอยู่ กับแนวชายแดนไทย – กัมพูชา อาทิ คาสิโนในปอยเปต คาสิโนในจังหวัดไพลิน คาสิโนในเกาะกง เป็นต้น สำหรับคาสิโนในปอยเปต ตั้งอยู่ตำบลปอยเปต อำเภอโอ โจรว จังหวัดบันเตียเมียนเจย อยู่ติดกับแนวชายแดนไทย - กัมพูชา ใกล้กับตลาดโรงเกลือของจังหวัดสระแก้ว เป็นศูนย์รวมของ คาสิโน อาทิ Poipet Casino Resort Princess Crown Casino Star Vegas Casino เป็นต้น สร้างรายได้ปีละ 40,000 ล้านบาทต่อปี¹ ซึ่งคาสิโนเป็นสิ่งผิดกฎหมายสำหรับคนกัมพูชา แต่ถูกกฎหมายสำหรับคนต่างชาติ คาสิโนที่มีกลุ่มนักธุรกิจชาวต่างชาติ นักธุรกิจชาวไทย และนักธุรกิจชาว กัมพูชา ร่วมกันลงทุน ซึ่งสะดวกในการเดินทาง โดยเฉพาะคนไทยที่เข้าไปใช้บริการ จึงมีการจ้างคนไทยเข้าทำงานในคาสิโน เมื่อเกิดการระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 คาสิโนขนาดใหญ่ และขนาดกลางยังคงให้บริการ โดยเปิดเป็นบ่อนออนไลน์

นอกจากนี้เมื่อรัฐบาลกัมพูชาได้มีการพัฒนาพื้นที่ร่วมกับรัฐบาลจีน โดยใช้พื้นที่ในเมืองสีหนุวิลล์เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในนาม “เขตเศรษฐกิจพิเศษร่วมของรัฐบาล 2 ประเทศ”²

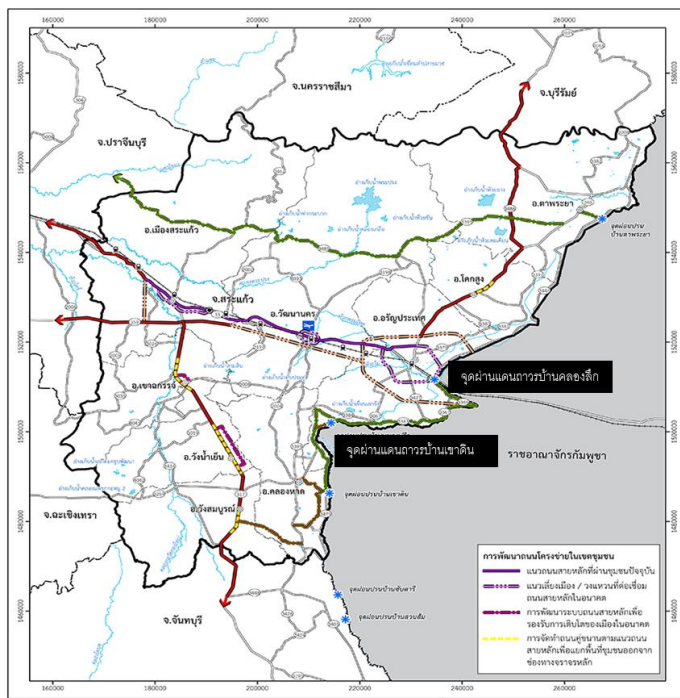
(Bilateral Government Agreement) ภายใต้แผนการพัฒนาโครงการหนึ่ง แถบ หนึ่ง เส้นทาง (One Belt One Road - OBOR) หลังจากนั้นรัฐบาลกัมพูชาได้ให้ สัมปทานที่ดินแก่บริษัทเอกชน โดยเฉพาะนักลงทุนชาวจีนซึ่งได้อิสระในการก่อสร้าง อาคาร และสามารถนำแรงงานจีนเข้ามาในสีหนุวิลล์ ให้สิทธิพิเศษด้านภาษีนำเข้า และส่งออกแก่นักธุรกิจชาวจีน นอกจากนี้รัฐบาลกัมพูชาอนุญาตให้ธุรกิจคาสิโน สามารถกระทำได้อย่างถูกกฎหมาย ส่งผลให้มีการลงทุนจากจีนหลั่งไหลเข้ามาใน เมืองสีหนุวิลล์เป็นจำนวนเงินมหาศาล เนื่องจากนัก

ธุรกิจชาวจีนเห็นช่องทางทำกำไร จากธุรกิจคาสิโน โดยพบว่าการลงทุนของนักธุรกิจชาวจีน มุ่งไปที่คาสิโนอสังหาริมทรัพย์ และโรงแรมรีสอร์ท ทำให้สินุวิวัลกลายเป็นเมืองท่องเที่ยว สำหรับ นักการพนัน เปรียบได้กับ “มาเก๊าแห่งอาเซียน” และ “ลาสเวกัสแห่งอาเซียน”

ปัจจุบันคาสิโนที่มีในประเทศกัมพูชาที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีประมาณ 150 แห่งทั่วประเทศ และกว่าร้อยละ 50 อยู่ในสินุวิวัล จึงเป็นการเปิดโอกาสให้มีกลุ่มมาเฟียเข้า มาหาผลประโยชน์ในประเทศกัมพูชา และก่ออาชญากรรม อาทิ การเปิดคาสิโนผิด กฎหมาย การฟอกเงิน แก๊งคอลเซ็นเตอร์ การค้ำมนุษย์ เป็นต้น

สภาพแวดล้อมพื้นที่ตามแนวชายแดนไทย – กัมพูชา จังหวัดสระแก้ว

จังหวัดสระแก้ว เป็นจังหวัดชายแดนด้านตะวันออกของประเทศ มีอาณาเขตพื้นที่พรมแดน ทิศเหนือติดอยู่กับจังหวัดบุรีรัมย์ ทิศใต้ติดอยู่กับอำเภอสอยดาว จังหวัด จันทบุรี ทิศตะวันออกติดกับราชอาณาจักรกัมพูชา ลักษณะภูมิประเทศ ในพื้นที่ อำเภอตาพระยา ถึง ถึงปลายแหลมหนองเอี่ยน อำเภออรัญประเทศ มีลักษณะเป็นที่ราบถึงที่ราบสูง และมีสภาพเป็นป่าโปร่ง เป็นพื้นที่ที่ติดต่อกัน ทางบก ไม่มีแนวเขตแดนที่แน่ชัด ระยะทางประมาณ 95 กิโลเมตร และพื้นที่ตั้งแต่ปลายแหลมหนองเอี่ยนถึงเขาตังก้อน เป็นแนวลำน้ำ ระยะทางประมาณ 70 กิโลเมตร โดยใช้คลองน้ำใสเป็นเส้นแบ่งเขตแดน³ ถนนเส้นหลักที่สำคัญในการเดินทาง ได้แก่ ถนนหมายเลข 33 (สุวรรณศร) ถนนหมายเลข 348 (ธนวิถิ) และมีถนนเลียบบแนว ชายแดน ถนนหมายเลข 3346 (ศรีเพ็ญ) ถนนหมายเลข 3366 ถนนหมายเลข 3367 ถนนหมายเลข 3395 นอกจากนี้มีถนนในพื้นที่แนวชายแดนเป็นถนนดินลูกรังอัดแน่น

ภาพที่ 1 โครงข่ายถนนในจังหวัดสระแก้ว⁴

จังหวัดสระแก้วมีจุดผ่านแดนถาวร จุดผ่อนปรนทางการค้า ดังนี้

1. จุดผ่านแดนถาวร คือ จุดที่รัฐบาลไทยและรัฐบาลของประเทศที่มีพรมแดน ติดต่อกัน ประกาศเปิดให้มีการสัญจรไปมาทั้งบุคคล สิ่งของ และยานพาหนะ มีการ ดำเนินงานเรื่องพิธี การตรวจคนเข้าเมือง และพิธีการศุลกากร ตามกฎหมายของทั้งสองประเทศ เพื่อการค้า การท่องเที่ยวและอื่นๆ อำนาจในการเปิดจุดผ่านแดนมี จำนวน 2 จุด

1.1 จุดผ่านแดนถาวร บ.คลองลึก – บ.ปอยเปต

1.2 จุดผ่านแดนถาวร บ.เขาดิน – สำเภากูน

2. จุดผ่อนปรนทางการค้า คือ จุดที่จังหวัดชายแดนผ่อนปรนให้มีการค้าขายบริเวณ ชายแดน ในพื้นที่และประเภทสินค้าที่กำหนดไว้เป็นกรณีพิเศษสำหรับสินค้าเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่จำเป็นต่อ การอุปโภคบริโภคของประชาชนทั้งสองประเทศ มีจำนวน 2 จุด

2.1 จุดผ่อนปรนทางการค้า บ.ตาพระยา – บึงตะกวน

2.2 จุดผ่อนปรนทางการค้า บ.หนองปรือ – มาลัย

พื้นที่อำเภอชายแดนจังหวัดสระแก้ว ประกอบด้วย อำเภอตาพระยา อำเภอโคกสูง อำเภออรัญประเทศ และอำเภอคลองหาด พื้นที่ส่วนใหญ่มีสภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ทางการเกษตร มีชุมชน หมู่บ้านอยู่ติดแนวชายแดน มีช่องทางธรรมชาติซึ่งเป็นช่องทาง บริเวณชายแดนของประชาชนที่เดินทางไปมาหาสู่กันลักษณะเยี่ยมญาติ ทำให้ง่ายต่อการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองของคนไทย และแรงงานต่างด้าว

1. พื้นที่อำเภอตาพระยา สภาพพื้นที่เป็นชุมชนเกษตรกรรม ประชาชนมีฐานะยากจน ชุมชนในพื้นที่ฝั่งตรงข้ามเป็นชุมชนชนบท มีถนนหมายเลข 696 และ 697 เข้ามาสู่ แนวชายแดนสำหรับอำเภอตาพระยายังคงมีพื้นที่อันตรายจากระเบิดที่ยังไม่ระเบิด ในตำบลตาพระยา และตำบลทัพเสด็จ ประมาณ 2,149,823 ตารางเมตร

2. พื้นที่อำเภอโคกสูง สภาพพื้นที่เป็นชุมชนเกษตรกรรม เช่นเดียวกับอำเภอตาพระยา มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ปราสาทสดีอกกอธม ตั้งอยู่ในบ้านหนองหญ้าแก้ว ซึ่งเป็น จุดที่มีการมาพักคอยและลักลอบหลบหนีเข้า - ออกประเทศ รวมถึง บ้านหนองจาน บ้านโนนหมากมุ่น ซึ่งในพื้นที่บริเวณดังกล่าวยังมีพื้นที่อันตรายจากระเบิดที่ยังไม่ระเบิดตกค้าง พื้นที่ประมาณ 1,287,705 ตารางเมตร

3. พื้นที่อำเภออรัญประเทศ ลักษณะพื้นที่เป็นเขตเศรษฐกิจ ได้แก่ ย่านตลาดโรงเกลือ จุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก ตลาดปอยเปต เป็นชุมชนเมือง ส่วนใหญ่ใช้เป็นจุดนัดพบระหว่างคนนำพาและคนไทยที่ต้องการข้ามแดนไปประเทศกัมพูชา และมีจุดเสี่ยงต่อการลักลอบข้ามแดน บริเวณบ้านดงสูง บ้านคลองลึก เป็นลักษณะการลักลอบเข้าประเทศไทย สำหรับพื้นที่บริเวณดังกล่าวยังมีพื้นที่อันตรายจากระเบิดที่ยังไม่ระเบิดตกค้าง อยู่ในพื้นที่บ้านภูน้ำเกลี้ยง บ้านป่าไร่ พื้นที่ประมาณ 2,440,716 ตารางเมตร

4. พื้นที่อำเภอคลองหาด สภาพพื้นที่แนวชายแดนมีคลองน้ำใสแบ่งเขตแดนประเทศไทย กับประเทศกัมพูชา สามารถข้ามได้ในฤดูแล้ง มีถนนหมายเลข 58 58/1 58/2 ของประเทศกัมพูชา เข้าสู่แนวชายแดนไทย

การเดินทางเข้าประเทศกัมพูชา และการเดินทางกลับประเทศไทยทางบกโดยถูกกฎหมาย

ก่อนมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 การเดินทางของคนไทยไปยังประเทศกัมพูชา สามารถเดินทางได้โดยใช้หนังสือผ่านแดน (Border Pass) ซึ่งสามารถเดินทางได้ถึงจังหวัดเสียมราฐ ประเทศกัมพูชา และสามารถอยู่ได้ไม่เกิน 7 วัน หรือถ้ามีหนังสือเดินทาง (Passport) ไม่ต้องขอวีซ่า อยู่ได้ 14 วัน สำหรับผู้ไปทำงาน หรืออยู่เกิน 14 วันต้องขอวีซ่า ซึ่งกัมพูชาแบ่งประเภทการทำวีซ่าเป็น 2 ประเภท คือ วีซ่านักท่องเที่ยว และวีซ่าธุรกิจสำหรับวีซ่านักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่าย 20 เหรียญสหรัฐ สามารถอยู่ในประเทศกัมพูชาได้ 1 เดือน และจะได้รับการต่ออายุให้อีก 1 ครั้ง โดยไม่ต้องออกนอกประเทศ ส่วนวีซ่าธุรกิจแบ่งตามระยะเวลา 1 3 6 และ 12 เดือน โดย 1 และ 3 เดือน เป็นวีซ่าประเภทใช้ได้ครั้งเดียว (Single visa) ส่วนวีซ่าธุรกิจ 6 เดือน และ 12 เดือน จะเป็นวีซ่าประเภทใช้ได้หลายครั้ง (Multiple visa⁵)

เมื่อเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 ทำให้ประเทศไทย และประเทศกัมพูชา มีการสั่งปิดพรมแดนเข้าออกของทั้งสองประเทศ การเดินทางเข้าประเทศกัมพูชาจากประเทศไทย ของผู้เดินทางทั่วไป เดินทางได้เฉพาะทางอากาศ ยังไม่สามารถ เดินทางบกได้ และมีเงื่อนไขการเดินทาง ผู้โดยสารต้องเตรียมเอกสารดังนี้

1. ใบรับรองการฉีดวัคซีนโควิด- 19
2. ใบรับรองสุขภาพยืนยันว่าไม่เป็นโรคติดเชื้อโควิด-19 ด้วยวิธี RT- PCR ไม่ เกิน 72 ชั่วโมง เมื่อเดินทางถึงกัมพูชา ต้องตรวจ Rapid Test หากผลเป็นลบ ไม่ต้อง กักตัว
3. ผู้เดินทางต้องยื่นวีซ่าที่มีอายุตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองออกให้โดยสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลกัมพูชา โดยรัฐบาลกัมพูชายังไม่อนุญาตให้มีการออกวีซ่าที่ขอ ณ ช่องทางอนุญาตของด่านตรวจคนเข้าเมือง (Visa on Arrival) แต่อย่างใด
4. เอกสารยืนยันการจองโรงแรมสำหรับกักตัวของโรงแรม หากไม่มีเอกสารของการ จองโรงแรม ผู้โดยสารต้องวางเงินประกัน 1,000 เหรียญสหรัฐ
5. ประกันสุขภาพสำหรับการรักษาโรคติดเชื้อโควิด-19

สำหรับผู้โดยสารที่ยังไม่ได้ฉีดวัคซีนโควิด -19 หรือฉีดวัคซีนไม่ครบถ้วน ต้องผ่านการตรวจหาเชื้อด้วยวิธี RT – PCR และกักตัว 14 วัน กรณีกักตัวในโรงแรมที่รัฐบาล กำหนด ต้องวางมัดจำ 2,000 เหรียญสหรัฐ

สำหรับคนไทยที่อยู่ในประเทศกัมพูชามีความต้องการเดินทางกลับประเทศไทย สามารถเดินทางกลับเข้าทางบกได้ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบ้านคลองลึก จ.สระแก้ว ด้านช่องจอม จ.สุรินทร์ ด้านบ้านหาดเล็ก จ.ตราด ด้านบ้านแหลม จ.จันทบุรี และด้านช่อง สะง่า จ.ศรีสะเกษ โดยด้านบ้านคลองลึกเปิดให้กลับได้ 5 วัน/สัปดาห์ ตั้งแต่วันจันทร์ - ศุกร์ ส่วนด้านอื่นๆ เปิดให้กลับไทยได้ 3 วัน/สัปดาห์ ในวันจันทร์ วันพุธ และวัน ศุกร์ ขั้นตอนการดำเนินการขอกลับเข้าประเทศของคนไทย มีดังนี้

1. ต้องลงทะเบียนที่ dcaregistration.mfa.go.th เพื่อให้ได้หนังสือรับรองการเดินทางเข้าประเทศ (Certificate of entry) ต้องเดินทางตามวันที่กำหนด
2. เอกสารการตรวจสุขภาพ (fit to travel Health Certificate) อายุไม่เกิน 72 ชั่วโมง

กรณีเข้ามาที่กัมพูชาโดยผิดกฎหมาย ลงทะเบียนกลับได้เฉพาะจุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึกเท่านั้น โดยใช้หนังสือเดินทาง หนังสือผ่านแดน หรือบัตรประชาชนอย่างใด อย่างหนึ่งที่ยังมีอายุการใช้งานอยู่

กลุ่มขบวนการนำพาคนไทยลักลอบข้ามแดนโดยผิดกฎหมาย

ปัจจุบันกลุ่มขบวนการลักลอบหลบหนีเข้าไปประเทศกัมพูชา และเครือข่ายการค้ามนุษย์ มีรูปแบบการจัดการที่ดี มีเครือข่ายซับซ้อน มีการสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการตัดตอนตัวการสำคัญ โดยมีผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด ดังนี้

1. นายหน้า มีหน้าที่ติดต่อ ชักชวน ใช้กลอุบาย และให้ที่พักพิงแก่เหยื่อที่ อำนวยความสะดวกแก่การเดินทางทั้ง ภายใน และภายนอกประเทศ
2. ผู้นำทาง มีหน้าที่รับเหยื่อจากผู้ค้าเพื่อพาไปยังเป้าหมาย รวมทั้งกระบวนการติดตามเจ้าหน้าที่

3. ผู้รับ มีหน้าที่รับเหยื่อเข้าสู่ขบวนการค้ามนุษย์ เช่น การค้าบริการทางเพศ การนำแรงงานไปใช้งาน

4. ผู้ควบคุมดูแล มีหน้าที่บังคับให้เหยื่อยินยอมทำงาน หากขัดขืนจะถูกทำร้าย รังกาย

ลักษณะการโฆษณาชวนเชื่อ จะประกาศรับสมัครงานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น เพจหางานในปอยเปต พนักงานออฟฟิศ พนักงานแอดมิน งานสบาย เงินดี มีสวัสดิการ ให้เงินเดือนประมาณ 20,000 บาท มีสวัสดิการที่พัก อาหารฟรี ไม่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ถ้าพูดภาษาอังกฤษ หรือภาษาจีนได้ เงินเดือน 28,000 บาท ซึ่งผู้ที่พูด ภาษาจีน และอังกฤษได้จะมีเป้าหมายไปที่กรุงพนมเปญและสีหนุวิลล์

เปิดรับสมัครงาน
ตำแหน่ง พนักงานฝ่ายการตลาด
เงินเดือนเริ่มต้น
15,000+
ไม่รวมค่าคอมมิชชั่น

รับสมัครพนักงาน
ด่วน
การตลาด
เงินเดือนเริ่มต้นที่ **15,000**
+ไม่รวมค่าคอมมิชชั่น

“ลักษณะงาน”
- แบทพูดคุย แก้ไขปัญหาให้กับลูกค้า
- ให้คำปรึกษาลูกค้า
- โพสต์บน Facebook, YouTube, TikTok, อื่นๆ
- สถานที่ทำงาน ปอยเปต

“สวัสดิการ”
- มีที่พักฟรี น้ำฟรี, ไฟฟรี, ห้องแอร์ทุกห้อง
- มีวันหยุดให้ 7 วันต่อเดือน
- มีค่ารักษาพยาบาลให้ทุกกรณี
- มีโบนัสประจำปีและกินเลี้ยงประจำเดือนทุกเดือน และประจำปี
- มีค่าเดินทางไป-กลับทุกเช้าเย็น

“คุณสมบัติ”
- ใช้ Social Media ได้คล่อง
- ชื่นชอบ ออดน หรือเขียนรูสั้งใหม่ๆ
- มีความรับผิดชอบในหน้าที่
- อายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี ไม่เกิน 35 ปี
- สามารถเข้ากับคนอื่นได้ดี รับทุกเพศ

“ระบบการทำงาน”
- ทำงาน 23 วัน หยุด 7 วันต่อเดือน
- ทำงาน 10 ชม. พัก 1 ชม.

“คุณสมบัตินี้”
- ชื่นชอบ ออดน พร้อมเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ
- อายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี ไม่เกิน 35 ปี
- สามารถเข้ากับคนอื่นได้ดี รับทุกเพศ

“สวัสดิการ”
- มีที่พักฟรี +น้ำฟรี +ไฟฟรี +ห้องแอร์ทุกห้อง
- มีวันหยุดให้ 7 วันต่อเดือน
- มีโบนัสประจำปี
- มีค่ารักษาพยาบาลให้ทุกกรณี
- มีกินเลี้ยงประจำเดือนทุกเดือน และประจำปี
- มีค่าสอนงานให้ฟรี
- มีค่าเดินทางไป-กลับทุกเช้าเย็น

สนใจติดต่อ Line @hr007
สถานที่ทำงาน : ปอยเปต

LINE สมัครงานติดต่อ
LINE : @hr007

ภาพที่ 2 การโฆษณาชวนเชื่อไปทำงานประเทศกัมพูชา⁶

วิธีการลักลอบข้ามแดนจากการสอบสวน มีวิธีการกระทำเป็นขบวนการ และเป็น เครือข่าย โดยมีการโฆษณาชวนเชื่อ ผ่านเพจหางานสำหรับผู้ที่มีความต้องการข้ามแดนไปทำงานในกัมพูชา ซึ่งมีแบบทั้งสมัครใจและถูกหลอก เมื่อมีคนมาสมัครงานจะให้เดินทาง มายังอำเภอ อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว หลังจากนั้นจะมีผู้นำพามารับผู้ต้องการไป ทำงานในประเทศกัมพูชาไปพักที่รีสอร์ท หรือที่พักคอยในพื้นที่ตามอำเภอตามแนวชายแดนของจังหวัด สระแก้ว ก่อนจะมีคนนำพาข้ามแดนในช่วงกลางดึกตามเส้นทางธรรมชาติ กลุ่มขบวนการมัก ใช้คนในหมู่บ้าน และรถที่เข้าออกหมู่บ้านเป็นประจำทำให้สามารถนำคนต่างถิ่นไปเข้าออก โดยไม่ผิดสังเกต ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้กับคนที่เป็นนายหน้าเป็นจำนวนมาก เมื่อข้ามแดน

ไปยังประเทศกัมพูชา จะมีชาวกัมพูชามารับ และส่งต่อไปยังปลายทาง กรุงเทพมหานคร และสิหนุวิลล์ ซึ่งจะมีกลุ่มนายทุนจีนเป็นผู้รับไว้แต่เมื่อคนไทยข้ามแดนเพื่อไปทำงานในกัมพูชาแล้วงานไม่เป็นไปตามที่โฆษณา งานมีลักษณะคอลเซนเตอร์ที่ผิดกฎหมาย หรือถูกใช้แรงงานด้วยการทารุณไร้ความเมตตา ถูกเอารัดเอาเปรียบ หรือเมื่อเสร็จงานก็จะถูกขังตัวอยู่ในห้องห้ามออกไปด้านนอก ส่วนใครที่ไม่สามารถทำงานได้ผู้หญิงอาจถูกส่งขายต่อ เพื่อค้าประเวณี

ผู้เสียหายคนไทยหวังที่จะแสวงหารายได้ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จึงมีความเต็มใจที่จะเดินทางโดยไม่ได้คำนึงถึงความปลอดภัย และถูกแสวงหาประโยชน์อื่น ซึ่งจะถูกตีความได้ว่ามิได้เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ แต่เป็นการลักลอบขนคนข้ามชาติ หรือเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายแทน สาเหตุ

1. ขาดข้อมูลที่แท้จริง ความรู้เกี่ยวกับลักษณะงาน สัญญาจ้าง
2. เชื่อข้อมูลจากคนใกล้ชิด และนายหน้าจัดหางานมากกว่าเจ้าหน้าที่รัฐ
3. เชื่อว่าไปทำงานต่างประเทศมีรายได้ดีกว่าทำงานในประเทศ
4. สภาพแวดล้อมของคนในชุมชน ที่ประสบความสำเร็จเป็นแรงผลักดัน

สภาพการลักลอบข้ามแดนเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา

เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 19 ทำให้มีการปิดพรมแดน ไม่สามารถ เดินทางข้ามแดนทางบกได้ แต่ยังคงมีคนไทยบางส่วนมีความต้องการเดินทางไปทำงานในประเทศกัมพูชา ซึ่งมีทั้งแบบสมัครใจ และถูกหลอก จากโฆษณาชวนเชื่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่มีรายได้สูง และงานสบาย จึงมีการลักลอบข้ามแดนโดยผิดกฎหมาย ผ่านขบวนการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง และเครือข่ายขบวนการค้ามนุษย์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมพื้นที่ตามแนวชายแดนไทย – กัมพูชา ลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นดินต่อพื้นดิน ไม่มีแนวเขตแดนที่ชัดเจน และบางส่วนเป็นแนวลำน้ำก็สามารถข้ามได้ นอกจากนี้ยังมีช่องทางธรรมชาติที่ประชาชนใช้เดินทางไปมาหา สู้กันทำให้ง่ายต่อการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง แต่อย่างไรก็ตามพื้นที่ตามแนวชายแดนของจังหวัดสระแก้วยังคงมีพื้นที่อันตรายจากระเบิดที่ยังไม่ระเบิด จึง

จำเป็นที่ต้องมีคนในพื้นที่เป็นคนนำพา รวมถึงอาจมีเจ้าหน้าที่บางส่วนรู้เห็นในการลักลอบข้ามแดน โดยผู้ที่มีความต้องการลักลอบข้ามแดนจะมาพักคอยในพื้นที่ตามแนวชายแดน แล้วจะมีคนนำพาข้ามแดนในช่วงกลางดึกตามเส้นทางธรรมชาติ ต่อจากนั้น จะมีชาวกัมพูชามารับต่อไปยังปลายทาง เช่น ปอยเปต กรุงพนมเปญ และสีหนุวิลล์ เป็นต้น

สถิติการจับกุมคนไทยที่ลักลอบหลบหนีเข้าเมือง การช่วยเหลือคนไทยในประเทศกัมพูชา และลงทะเบียนเดินทางกลับประเทศ

1. สถิติการจับกุมคนไทยที่ลักลอบหลบหนีเข้าออกประเทศ เดือน พฤศจิกายน 2564 – มกราคม 2565 จำนวน 16 ครั้ง เป็นการลักลอบข้ามแดนเข้าในประเทศไทย 12 ครั้ง ลักลอบข้ามแดนไปยังประเทศกัมพูชา 4 ครั้ง รวมผู้ต้องหา จำนวน 64 คน⁷
2. สถิติการช่วยเหลือคนไทยที่ถูกหลอกลวงไปทำงานในประเทศกัมพูชา 7 ครั้ง รวม 497 คน
3. สถิติการเดินทางกลับประเทศของคนไทยที่ลงทะเบียนผ่านสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงพนมเปญ จำนวน 2105 คน⁸

กฎหมายการที่เกี่ยวกับการลักลอบหลบหนีเข้าออกประเทศโดยผิดกฎหมายของประเทศไทย และประเทศกัมพูชา

ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522⁹ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การเดินทางเข้าออกประเทศไว้ในมาตรา 11 ว่าบุคคลซึ่งเดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักร จะต้องเดินทางเข้ามาหรือออกไปตามช่องทาง ด่านตรวจคนเข้าเมืองเขตท่า สถานี หรือท้องที่ และตามกำหนดเวลา ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีจะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉะนั้นหากบุคคลใดเดินทางเข้าออกประเทศนอกช่องทางหรือกำหนดเวลาที่กฎหมาย กำหนดถือว่าลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนด โดยกฎหมายกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนไว้ในมาตรา 62 ว่าผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 11 หรือมาตรา 18 วรรคสองต้องระวาง

โทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท แต่ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรค หนึ่งมีสัญชาติไทย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม¹⁰ ความผิดฐานค้ามนุษย์ ตามมาตรา 6 กระทำกับบุคคลทั่วไป มีองค์ประกอบ 3 ข้อ ดังนี้

1. มีการกระทำ “จัดหา ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยว กักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้”
2. มีวิธีการ “ข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ ใช้ อำนาจครอบงำด้วย ภาวะอ่อนด้อย ชูเชิญ ให้เงินหรือผลประโยชน์อื่นแก่ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล”
3. มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ 8 รูปแบบ ได้แก่ การค้าประเวณี, การผลิตหรือเผยแพร่สื่อลามก, ประโยชน์ทางเพศรูปแบบอื่น, การเอาคนลงเป็นทาส, การนำคนมาขอตาน, การตัด อวัยวะเพื่อการค้า, การบังคับใช้แรงงานหรือบริการตามมาตรา 6/1, การอื่นใดที่ คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีด”

ถ้ากระทำกับเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี มีองค์ประกอบ 2 ข้อ ได้แก่ มีการกระทำ และมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

ความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ ตามมาตรา 6/1 กระทำกับบุคคลทั่วไป ได้แก่ ทำให้กลัวว่าจะมีอันตรายต่อตนเองหรือของผู้อื่น, ชูเชิญ, ใช้กำลังประทุษร้าย, ยึดเอกสารสำคัญประจำตัวไว้, นำภาระหนี้สินมาผูกมัด และคล้ายคลึงกับการกระทำดังกล่าวข้างต้น

บทลงโทษสำหรับความผิดฐานค้ามนุษย์ตามมาตรา 52 และมาตรา 53/1

1. กระทำความผิดฐานการค้ามนุษย์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 4 - 12 ปีและ ปรับตั้งแต่ 400,000 - 1,200,000 บาท

2. กระทบความผิดฐานค้ำมนุษย์จนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 8 – 20 ปี และปรับตั้งแต่ 800,000 – 2,000,000 บาท หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือจนเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต

ถ้าได้กระทำความผิดร่วมกันตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปหรือโดยสมาชิกขององค์กรอาชญากรรม ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ข้างหนึ่ง

บทลงโทษสำหรับความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ ตามมาตรา 52/1

1. กระทบความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน – 4 ปี และปรับตั้งแต่ 50,000 – 400,000 บาท ต่อผู้เสียหาย 1 คน”

2. กระทบความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 8 – 20 ปี และปรับตั้งแต่ 800,000 – 2,000,000 บาท หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือจนเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต”

ความแตกต่างระหว่างการค้ำมนุษย์และการลักลอบขนคนเข้าเมือง

การเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การค้ำมนุษย์ และการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานมี ความคล้าย และเกี่ยวข้องกันหลายประการ การสามารถแยกความแตกต่างของการ กระทำดังกล่าวจึง เป็นความจำเป็นและสำคัญยิ่ง ให้สามารถนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษได้อย่างถูกต้อง ในขณะที่เดียวกันก็จะสามารถให้ความช่วยเหลือผู้เสียหาย การค้ำมนุษย์ได้อย่างทันที่ การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย - คนต่างด้าวจะเข้ามาในราชอาณาจักรและมีสิทธิอยู่ในราชอาณาจักรได้ จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบพิธีการการตรวจคนเข้าเมือง ตามพระราชบัญญัติคนเข้า เมือง พ.ศ. 2522 บทลงโทษสำหรับคนไทยที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย มีความผิด โทษปรับ 2,000 บาท

การลักลอบขนคนเข้าเมือง หรือการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน (People Smuggling) คือ การนำพา บุคคลที่ประสงค์จะเดินทางเข้าไปยังประเทศอื่นเพื่อความ มุ่งประสงค์อย่างใดอย่าง หนึ่งโดยไม่ผ่านช่องทางและ วิธีการตามที่กฎหมายของ ประเทศนั้นๆ ได้กำหนดไว้ และเมื่อ การดำเนินการดังกล่าวสำเร็จบรรลุตาม วัตถุประสงค์ คือ สามารถนำพาบุคคลที่ประสงค์เดิน ทางเข้าประเทศได้เรียบร้อยแล้ว ผู้ที่รับจ้าง นาก็จะได้รับผลตอบแทน เป็นเงินหรือวัตถุ อย่างอื่นจากผู้ประสงค์เดินทาง สำหรับการค้ำมนุษย์ มีบทลงโทษที่รุนแรงกว่า แต่ต้องมี องค์ประกอบให้ครบ ทั้งสามองค์ประกอบ ซึ่งขาดองค์ประกอบ เกี่ยวกับวิธีการ เพราะเป็น การสมัครใจของ ผู้ที่ต้องการไปหางานทำในประเทศ

พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ 2548¹¹ ได้กำหนด ให้นายกรัฐมนตรี มีอำนาจออกข้อกำหนดเพื่อแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยกำหนด ไว้ใน มาตรา 9 ในห้วงการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด 19 มีบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติ ตามข้อกำหนด ประกาศ หรือคำสั่ง มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่ เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ บุคคลที่ลักลอบเข้าเมืองก็เช่นกัน

พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558¹² ในกรณีที่มีการระบาดของเชื้อโควิด 19 ในพื้นที่หรือจังหวัดใด ให้เจ้าหน้าที่พนักงานควบคุมโรคติดต่อในพื้นที่นั้น รวมทั้งผู้ว่าราชการ จังหวัด มีอำนาจออกคำสั่งหรือประกาศให้ทุกคนปฏิบัติ ตามมาตรา 34 และ มาตรา 35 และบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนไว้ในมาตรา 51 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 20,000 บาท และมาตรา 52 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ.2528¹³ บทลงโทษตามมาตรา 82 ผู้ใดหลอกลวงผู้อื่นว่าสามารถหางาน หรือส่งไปฝึกงานในต่างประเทศได้ โดยการหลอกลวงดังว่านั้นได้ไปซึ่งเงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์ อื่นใดจากผู้ถูกหลอกลวง ต้องระวางโทษจ คุก 3 -10 ปี หรือ ปรับตั้งแต่ 60,000 – 200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

สำหรับบทลงโทษตามมาตรา 88 ผู้ใดโฆษณาการจัดหางานโดยฝ่าฝืน และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด จะมีความผิดต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อกฎหมายประเทศกัมพูชาผู้ลักลอบเข้าเมืองกัมพูชาโดยผิดกฎหมาย ผู้ที่เดินทางเข้าประเทศกัมพูชาอย่างผิดกฎหมายจะถูกเนรเทศและขึ้นบัญชีดำ และได้รับบทลงโทษตามกฎหมาย จำคุก 3 - 6 เดือน และ ปรับไม่เกิน 2 ล้านเรียล (ประมาณ 15,000 บาท) ระหว่างการดำเนินกระบวนการเนรเทศ จะถูกกักตัวแบบขังรวม โดยไม่มีข้อข้อยกเว้น¹⁴

การบริหารจัดการความขัดแย้ง และประสานความร่วมมือแบบทวิภาคี

การบริหารจัดการความขัดแย้งระหว่างประเทศไทย กับประเทศกัมพูชา ใช้กลไกการประชุมร่วมกันแบบทวิภาคีช่วยเสริมสร้างความไว้วางใจต่อกัน และช่วยให้การแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ โดยมีการตั้งคณะกรรมการร่วม ดังนี้

1. คณะกรรมาธิการร่วมว่าด้วยความร่วมมือ ทวิภาคี ไทย-กัมพูชา (Joint Commission on Bilateral Cooperation JC) ซึ่งเป็นเวทีสำหรับการเจรจา/ตกลง เกี่ยวกับความร่วมมือในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา การท่องเที่ยว ครั้งล่าสุด จัดขึ้นภายใต้แนวคิด “ฟื้นฟูไปด้วยกันเพื่อสันติภาพและความเจริญรุ่งเรือง (Peace, Prosperity, Recovery Together)” โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากจาก สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ความร่วมมือเพื่อสันติภาพและความเจริญรุ่งเรืองตามแนวชายแดน และความร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระดับประชาชน

2. คณะกรรมการชายแดนทั่วไปไทย - กัมพูชา (General Border Committee - GBC) ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของทั้งสองประเทศเป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดแนวทาง และมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริม ความร่วมมือรักษาความสงบ

เรียบง่ายและความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนทั้งสอง ประเทศ ครึ่งล่าสุดมีสาระสำคัญ ดังนี้ ความร่วมมือระหว่างกองทัพในการรักษาความมั่นคงทางบกและทางทะเลให้มากขึ้น ร่วมพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ชายแดน โดยไม่เอาปัญหาเขตแดน มากระทบความสัมพันธ์ และจะร่วมกันยุติปัญหาระดับพื้นที่ด้วยสันติวิธี ด้วยความเข้าใจและเป็นไปตามหลักกฎหมาย และร่วมผลักดันกลไกความร่วมมือต่างๆ การยกระดับความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการป้องกันการก่อ อาชญากรรมรูปแบบต่างๆและการจับกุมผู้กระทำผิดที่หลบหนีของทั้งสองประเทศอย่างจริงจัง

3. คณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค ไทย - กัมพูชา (Regional Border Committee - RBC) ซึ่งมีแม่ทัพของแต่ละภูมิภาคทหารของทั้งสองฝ่ายเป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดแนวทาง และมาตรการตามนโยบาย คณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยบริเวณชายแดนไทยและกัมพูชา ในแต่ละพื้นที่ การประชุมครั้งล่าสุด ได้แก่ การป้องกันการเกิดข้อพิพาท อาชญากรรม ข้ามชาติและการก่อการร้าย การป้องกันสกัดกั้น และปราบปราม การกระทำผิด กฎหมายยาเสพติด การสกัดกั้นและปราบปรามการกระทำผิดตามแนวชายแดน การสัญจรข้ามแดน การค้ามนุษย์ และปัญหาเด็กเร่ร่อน แรงงานผิดกฎหมาย

บทบาทหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการลักลอบหนีเข้าออกเมืองโดยผิดกฎหมาย ในพื้นที่กองกำลังบูรพา

1.กระทรวงมหาดไทย โดยจังหวัดสระแก้วใช้กลไกศูนย์สั่งการชายแดนด้านกัมพูชา ภายใต้ นโยบายความมั่นคงของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยประสานความร่วมมือกับประเทศกัมพูชา นอกจากนี้ยังประสานกับสถานเอกอัครราชทูตไทย ประจำกรุงพนมเปญ ในการแก้ไขปัญหาการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และออกคำสั่งจังหวัดสระแก้ว เรื่อง มาตรการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 19 และจัดตั้ง จุดตรวจตามหมู่บ้านตามแนวชายแดนร่วม

2. กระทรวงกลาโหม โดยกองกำลังบูรพา มีการวางกำลังหน่วยเฉพาะกิจป้องกันชายแดน ได้แก่ หน่วยเฉพาะกิจตาพระยา หน่วยเฉพาะกิจจรรัฐประเทศ และหน่วยเฉพาะกิจคลองหาด รับผิดชอบแนวชายแดนไทย - กัมพูชา มี 17 ด้านตรวจ และ 135 จุด ตรวจ และจัดกองร้อย เคลื่อนที่เร็วของกองกำลังบูรพาเป็นกองหนุน เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่รับผิดชอบ ยังคงไม่กำลัง ไม่เพียงพอ และกำลังพลยังขาดองค์ความรู้ด้านกฎหมาย รวมถึงความชำนาญ ซึ่งควรมี เครื่องมือเฝ้าตรวจ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน และ สำนักงานประสานงานชายแดน ไทย - กัมพูชา ประสานงานกับทางผู้ช่วยทูตทหารไทยประจำ กรุงพนมเปญ และเจ้าหน้าที่ทางกัมพูชาในความร่วมมือต่างๆ และแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบ ต่อความมั่นคงบริเวณพื้นที่ ชายแดนไทย - กัมพูชา เช่น ผู้เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การ ช่วยเหลือคนไทยที่อยู่ประเทศกัมพูชาตามแนวชายแดน

3. กระทรวงการต่างประเทศ โดยสถานเอกอัครราชทูตไทย ประจำกรุงพนมเปญ เป็น หน่วยงานที่รับผิดชอบปลายเหตุ ที่ต้องรับบทบาทช่วยเหลือคนไทยที่ลักลอบหลบหนีเข้าเมือง โดยผิดกฎหมาย โดยได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือของคนไทยที่ส่วนใหญ่อยู่ใน 3 เมืองใหญ่ ได้แก่ กรุงพนมเปญ สีหนุวิลล์ และเมืองปอยเปต เป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น รวมถึงประสานงานให้คนไทยที่เข้ามาแบบทั้งถูกกฎหมาย และผิดกฎหมายที่ต้องการและ ลงทะเบียนสำหรับคนไทยที่ต้องการเดินทางกลับประเทศ จากการตรวจสอบพบว่าคนไทย ลงทะเบียนที่ต้องการเดินทางกลับประเทศส่วนใหญ่เดินทางเข้าประเทศกัมพูชาแบบผิด กฎหมาย

4. กระทรวงสาธารณสุข โดยสาธารณสุขจังหวัดสระแก้วปฏิบัติตามมาตรการเฝ้าระวังและ ควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 สำหรับคนไทยที่เดินทางกลับประเทศ ผ่าน ทางจุดผ่านแดนบ้านคลองลึก และจากการสอบสวนโรคผู้ที่ติดเชื้อโควิด 19 พบว่ามี บางส่วน ที่เป็นคนไทยที่ติดเชื้อโควิด 19 ที่ลักลอบเข้าประเทศโดยผิดกฎหมาย

5. กระทรวงแรงงาน โดยศูนย์ประสานการปราบปรามผู้เป็นภัยต่อคนหางาน กรมการจัดหา งาน ขยายผลไปที่ต้นตอกระบวนการนายหน้าเถื่อนเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมาย ในการ

หลอกลวงผู้อื่นว่าสามารถหางาน ทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ตามพระราชบัญญัติจัดหางาน และคุ้มครองคนหางาน พ.ศ.2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงจัดหางานจังหวัด ประชาสัมพันธ์การไปทำงานต่างประเทศอย่างถูกกฎหมาย และสามารถตรวจสอบ รายชื่อ บริษัทจัดหางานที่ถูกกฎหมาย

6. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีการปฏิบัติหลายส่วนร่วมกัน ทั้ง ศูนย์ปราบปราม อาชญากรรม ทางเทคโนโลยี กองบังคับการปราบปราม ตำรวจภูธรจังหวัดสระแก้ว ตำรวจคนเข้าเมือง และ ผู้ช่วยทูตตำรวจไทยประจำประเทศกัมพูชา ประสานงานกับ ตำรวจประเทศกัมพูชา อาทิ การ ปฏิบัติการของกองปราบ Stop Covid Cluster ใน จังหวัดสระแก้ว, ปฏิบัติการบูรพา 491 ทลายแก๊งคอลเซ็นเตอร์ส่งคนไทยข้ามแดน ของ กองบังคับการตำรวจปราบปรามอาชญากรรม ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและ กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 2 และ ตำรวจภูธรจังหวัด สระแก้ว และปฏิบัติการช่วยคนไทยที่ถูกหลอกมาทำงานผิดกฎหมายในประเทศกัมพูชา

ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขการลักลอบเพื่อไปทำงานที่ ประเทศกัมพูชา

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาแล้ว ทั้งสภาพพื้นที่ตามแนวชายแดน กฎหมายและ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องวิธีลักลอบข้ามแดน ทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน ป้องกัน และแก้ไขการลักลอบเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา มีรายละเอียดดังนี้

1. สภาพภูมิประเทศตามแนวชายแดนไทย – กัมพูชา จังหวัดสระแก้ว ความยาว 165 กิโลเมตร เป็นพื้นดินต่อพื้นดิน 95 กิโลเมตร และลำน้ำ 70 กิโลเมตร เป็นแนวเขตแดน ซึ่งมี ถนนเลียบบแนวชายแดน ทำให้ง่ายต่อการลักลอบข้ามแดน
2. ข้อกฎหมาย ตาม พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 บุคคลสัญชาติไทยที่เข้าเมืองโดย ผิดกฎหมายมีโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท สำหรับ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 และเพิ่มเติม ความผิดของการค้ามนุษย์ จะต้องมียอดประกอบถึงจะ มีความผิดการค้ามนุษย์ และมีกระบวนการขั้นตอนที่ใช้เวลาในการดำเนินการ
3. ประชาชนตามแนวชายแดนจะมีวิถีชีวิตที่ใช้ช่องทางธรรมชาติไปมาหาสู่ระหว่างกันกับ หมู่บ้านทางฝั่งกัมพูชา ลักษณะเครือญาติ และมีฐานะยากจน ทำให้ง่ายต่อการ เข้าสู่ ขบวนการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง ที่สร้างรายได้ โดยไม่เข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น

4. การจับกุมการลักลอบข้ามแดนโดยผิดกฎหมายของคนไทยค่อนข้างยาก เนื่องจากการพักคอยในพื้นที่ตามแนวชายแดน ยังไม่มีความผิด และบางพื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด เช่น ปราสาทสด๊กก๊อกธม จนกว่าจะมีการนำพาไปในเส้นทางธรรมชาติที่จะข้ามแดน และต้องได้รับความร่วมมือกับทางประเทศกัมพูชาในการแก้ไขปัญหา

5. เจ้าหน้าที่รัฐ และบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขาดทักษะในการปฏิบัติงาน และองค์ความรู้ในทางกฎหมาย

6. ระบบการเฝ้าตรวจ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามแนวชายแดนยังไม่ครอบคลุม พื้นที่ และไม่มีการเชื่อมโยงเป็นระบบเครือข่าย นอกจากนี้ระบบการเชื่อมต่อข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ยังคงไม่เสถียร หรือไม่มีสัญญาณในพื้นที่ตามแนวชายแดน เพื่อป้องกันคนและยานพาหนะลักลอบเข้า – ออก ประเทศอย่างผิดกฎหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. คนไทยที่ต้องการลักลอบข้ามแดนเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา ขาดข้อมูลในการไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา และมีความเชื่อว่ามีรายได้ที่ดี และคุณภาพชีวิตที่ดี ตามโฆษณาชวนเชื่อ ทำให้มีความเต็มใจที่จะลักลอบข้ามแดนโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเอง

การวิเคราะห์ SWOT Analysis

ผู้วิจัยได้นำ SWOT Analysis มาวิเคราะห์ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน ตลอดจนโอกาส และอุปสรรคของปัญหาคนไทยลักลอบหลบหนีไปประเทศกัมพูชาเพื่อทำงาน

จุดแข็ง (Strengths)

1. ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา
2. มีการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ และประเทศกัมพูชา เช่น การประชุม RBC
3. ระบบเศรษฐกิจไทยทั้งภาคอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว รวมทั้งโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานของไทยมีความพร้อม

จุดอ่อน (Weakness)

1. ช่องว่างของกฎหมาย และความยุ่งยากในการดำเนินคดีทางกฎหมาย
2. เจ้าหน้าที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน
3. ความรู้ของผู้ปฏิบัติงาน อาทิเช่น ความรู้ด้านกฎหมาย พฤติกรรมของกลุ่มขบวนการ

4. ระบบฐานข้อมูลและการเชื่อมต่อข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน
5. การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง และไม่เชื่อเจ้าหน้าที่รัฐ
6. ประชาชนตามแนวชายแดน มีฐานะยากจน เอื้อต่อขบวนการค้ำมนุษย์ในการ กระทำ ความผิด

โอกาส (Opportunities)

1. รัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ปัญหาโดยเข้มงวดนโยบาย
2. กลไกความร่วมมือแบบทวิภาคีระหว่างประเทศไทย กับประเทศกัมพูชา มีผลต่อ การแก้ปัญหาในทุกระดับ
3. มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน

อุปสรรค (Treats)

1. สภาพแวดล้อมและลักษณะภูมิประเทศเอื้ออำนวยในการลักลอบข้ามแดน
2. เกิดกลุ่มขบวนการนำพาและเครือข่ายมีการจัดการที่ดีในการดำเนินการ
3. บทลงโทษน้อยต่อการลักลอบเข้าเมืองของคนไทย
4. การกระทำผิดกฎหมาย และถูกหลอกเกิดขึ้นในประเทศเพื่อนบ้าน

แนวทางการป้องกันและแก้ไขการลักลอบหลบหนีเพื่อไปทำงานในประเทศ กัมพูชา

จากการวิเคราะห์สามารถสร้างกลยุทธ์และแนวทางการป้องกันและแก้ไขการลักลอบหลบหนีเพื่อไปทำงานในประเทศกัมพูชาได้ดังนี้

1. การใช้ระบบเฝ้าตรวจ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ในการเฝ้าตรวจและลาดตระเวน เช่น ระบบกล้องวงจรปิดควบคุมระยะไกล กล้องตรวจจับความร้อน กล้องตรวจการณ์เวลากลางคืน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการป้องกันภัยคุกคามได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลการผ่านแดน และการกระทำผิดกฎหมาย รวมถึงการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน
3. การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศให้เกิดกลไกความร่วมมือหน่วยงานทั้ง สอง ประเทศ ในการลาดตระเวนร่วม และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร รวมถึงและ การจับกุมผู้กระทำผิดที่อาชญากรรมรูปแบบต่างๆ ที่หลบหนีของทั้งสองประเทศอย่างจริงจัง

4. การสร้างชุมชนตามแนวชายแดนให้ประชาชนมีส่วนร่วม และรับรู้ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง และส่วนรวม จากการกระทำผิดกฎหมาย และการสร้างโดยมวลชนสัมพันธ์ เพื่อเป็นแหล่งข่าวประชาชน
5. การเสริมสร้างศักยภาพเจ้าหน้าที่และบุคลากรให้มีความรู้ด้านกฎหมาย และองค์ความรู้เกี่ยวกับในการปฏิบัติงานต่อภัยคุกคามที่มีมิติต่างๆเชื่อมโยงและมีความ ซับซ้อน พร้อมทั้งส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
6. การพัฒนาการประชาสัมพันธ์ และการสื่อสารให้ถึงกลุ่มเป้าหมาย โดยให้ความรู้ การเดินทางไปท างานในประเทศกัมพูชาที่ถูกต้องตามกฎหมาย ผลกระทบและความ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง เมื่อเดินทางข้ามแดนผิดกฎหมาย และ บทลงโทษตามกฎหมาย ของประเทศกัมพูชา
7. การปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆให้เหมาะสม ทันสมัย และบังคับใช้ กฎหมาย และการพัฒนากระบวนการยุติธรรม

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

เนื่องจากการปิดพรมแดนทางบกของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านทำให้เกิดการ ลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของคนไทยในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ โควิด-19 เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติและการพัฒนาประเทศ ในระยะยาว ซึ่งคนไทยที่หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายยังก่ออาชญากรรมในประเทศ เพื่อนบ้าน อาทิเช่น แก๊งคอลเซ็นเตอร์ บ่อนการพนันออนไลน์ ขณะเดียวกันคนไทย บางส่วนตกเป็นเหยื่อของการก่ออาชญากรรมเช่นกันโดยแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาลักลอบข้ามแดนเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา

จากการศึกษาการบริหารจัดการชายแดน พบว่าในแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม และภัยคุกคาม ซึ่งสิ่งสำคัญในการบริหารจัดการชายแดนให้มีประสิทธิภาพไม่สามารถดำเนินการได้เพียงฝ่ายเดียว ต้องมีการประสานความร่วมมือในทุกหน่วยงาน และทุกระดับทั้งภายในประเทศ และประเทศเพื่อนบ้าน โดยแบ่งได้หลักๆ ดังนี้

1. การประสานงานและความร่วมมือของชุมชน และประชาชนในพื้นที่
2. การประสานงานและความร่วมมือของส่วนราชการในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และ ส่วนกลางภายในประเทศ
3. การประสานงานและความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

นอกจากนี้จากผลการศึกษาของ พลตรี ศรีศักดิ์ พูนประสิทธิ์ ได้ทำการศึกษา การเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน ไทย – กัมพูชา : กรณีศึกษา ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานป้องกัน และ แก้ไขการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง มีความสอดคล้องกับของผู้วิจัย คือ

1. สภาพแวดล้อม มีลักษณะเป็นที่ราบถึงที่ราบสูง และมีสภาพเป็นป่าโปร่ง เป็นพื้นที่ที่ ติดต่อทางบก ไม่มีแนวเขตแดนที่แน่ชัด และพื้นที่ตั้งแต่ปลายแหลมหนองเอี่ยนถึงเขาตาร็อก เป็นแนวลำน้ำ มีเส้นทางและช่องทางข้ามแดนได้ง่ายที่เอื้อต่อการลักลอบข้ามแดน พื้นที่บางแห่งยังคงมีพื้นที่อันตรายจากระเบิดที่ยังไม่ระเบิดตกค้าง ดังนั้นการลักลอบข้ามแดนต้องมีคนในพื้นที่นำพาข้ามแดน

2. ระบบการเฝ้าตรวจ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามแนวชายแดน ยังไม่ครอบคลุม พื้นที่ และไม่มีการเชื่อมโยงเป็นระบบเครือข่าย เพื่อป้องกันคนและยานพาหนะลักลอบ เข้า - ออก ประเทศอย่างผิดกฎหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ข้อกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมาย พระราชบัญญัติ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน บทกำหนดโทษ ทั้งแพ่งและอาญา มีโทษไม่รุนแรง พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มีความยุ่งยากในกระบวนการดำเนินคดี และใช้เวลานาน
4. ชุมชน และประชาชนตามแนวชายแดน จากระบบเศรษฐกิจที่เป็นแบบทุนนิยม ทำให้ความร่วมมือของประชาชนลดลง และไม่เห็นถึงผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ที่เกิดขึ้นทั้งทาง เศรษฐกิจ สังคม
5. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน และส่วนราชการต่างๆ ขาดทักษะและความรู้ทางกฎหมาย และ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง และการใช้ฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน
6. ประเทศเพื่อนบ้าน ระบบฐานของข้อมูลประชากรทางประเทศกัมพูชา ยังไม่มีการบันทึก ประวัติผู้กระทำผิด พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง และ การบังคับใช้กฎหมายของประเทศ กัมพูชา

จากการศึกษา นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2562 – 2565¹⁵ ในเรื่อง การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้า มนุษย์ และการรักษาความมั่นคงพื้นที่ชายแดน การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง ทางไซเบอร์ เพราะการลักลอบข้ามแดนโดยผิดกฎหมาย มีกลยุทธ์ในการบริหารจัดการปัญหา สอดคล้องกับแนวทางการแนวทางการป้องกันและแก้ไขการลักลอบหลบหนีเพื่อไปทำงานใน ประเทศกัมพูชาที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 แต่อย่างไรก็ตามปัญหาการหลบหนีเข้าเมืองมีความ เชื่อมโยงกับปัญหาอื่น อาทิเช่น การค้ามนุษย์ อาชญากรรมทางไซเบอร์ อาชญากรรมข้ามชาติ จึงต้องมีการปรับกลยุทธ์ เพื่อให้ครอบคลุมมิติของภัยคุกคามในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลคนเข้าเมืองให้ทันสมัย รวดเร็ว และสามารถตรวจสอบข้อมูลคน เข้าเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การพัฒนา และส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือกับประเทศ องค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องการค้ามนุษย์ และการป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง
3. เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรในการดำเนินคดีการค้ามนุษย์ และผู้หลบหนีเข้าเมือง
4. จัดระบบการจ้างแรงงานให้สามารถคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของแรงงานไทย และ แรงงานต่างด้าว
5. ส่งเสริมให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ สามารถป้องกันตนเองจากการค้ามนุษย์ และสร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง
6. พัฒนาการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบต่างๆ เพื่อความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ รวมถึงพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับงานสืบสวน และป้องกันอาชญากรรมไซเบอร์
7. ส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการบริหารจัดการชายแดน การพัฒนา ด้านชายแดน และการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อน บ้านเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองได้กำหนดแนวทางดำเนินการโดยให้ ความสำคัญกับความร่วมมือผ่านกลไกทวิภาค
8. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในบริเวณพื้นที่ชายแดนไทย และประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งให้ประชาชนตามแนวชายแดนมีส่วนร่วมในการป้องกันจากอาชญากรรมที่จะเข้าสู่ประเทศไทยผ่านช่องชายแดน
9. การเสริมสร้างความร่วมมืออย่างเป็นทางการเป็นเอกภาพในประชาคมข่าวกรอง และหน่วยงาน ภาครัฐ รวมทั้งหน่วยงานข่าวกรองต่างประเทศ และพัฒนาเครือข่ายด้านข้อมูล กับภาคเอกชนและประชาชน

จะเห็นได้ว่าการเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนตามแนวชายแดน หน่วยงานภายในประเทศ และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นสิ่งสำคัญในการแก้ไขปัญหาสำหรับการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เป็นเครื่องช่วยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ รวมถึงการปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสม และการบังคับใช้กฎหมายเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่สังคม

บทที่ 4

บทสรุป

สภาพแวดล้อมพื้นที่ตามแนวชายแดนไทย – กัมพูชา ส่วนใหญ่เป็นพื้นดินต่อพื้นดิน ไม่มีแนวเขตแดนที่ชัดเจน และบางส่วนเป็นแนวลำน้ำกั้น ง่ายต่อการลักลอบข้ามแดน โดยจะใช้ช่องทางธรรมชาติที่ประชาชนใช้เดินทางไปมาหาสู่กัน แต่อย่างไรก็ตามพื้นที่ตามแนวชายแดนของจังหวัดสระแก้วยังคงมีพื้นที่อันตรายจากระเบิดที่ยังไม่ระเบิด จึงจำเป็นที่ต้องมีคนในพื้นที่เป็นคนนำพา รวมถึงอาจมีเจ้าหน้าที่บางส่วนรู้เห็นในการลักลอบข้ามแดน ซึ่งมีลักษณะที่มีการดำเนินการเป็นขบวนการในการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง

ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขการลักลอบเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชาที่สำคัญ ได้แก่ สภาพภูมิประเทศง่ายต่อการลักลอบข้ามแดน ข้อกฎหมายประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐบางส่วนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน และ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ขาดทักษะและความรู้ทางกฎหมาย

การป้องกันและแก้ไขการลักลอบข้ามแดนเพื่อไปทำงานที่ประเทศกัมพูชา ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา เป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากภัยความมั่นคงรูปแบบใหม่ ที่มีความเชื่อมโยงในมิติต่างๆ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 19 เพื่อเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ และการพัฒนาประเทศในระยะยาว จึงจำเป็นต้องเสริมสร้างศักยภาพ และมาตรการต่างๆในพื้นที่ชายแดน สรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาศักยภาพของคน และสภาวะแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อคนที่อาศัยในพื้นที่ชายแดน ให้เกิดความร่วมมือในทุกระดับตั้งแต่ชุมชนตามแนวชายแดน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ
2. การเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้มีความเป็นมิตร และร่วมมือระหว่างกันที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกับประเทศไทย

3. การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเฝ้าตรวจ และลาดตระเวน รวมถึงพัฒนาระบบฐานข้อมูล และเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ให้มีประสิทธิภาพในการป้องกันการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง

4. การบังคับใช้กฎหมาย และปรับปรุงกฎหมายให้มีความทันสมัย ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในชาติ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. กลไกความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองเพื่อไปทำงานในประเทศกัมพูชา เช่น ขบวนการค้ามนุษย์ การก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ เป็นต้น

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ชายแดน สามารถป้องกันภัยคุกคามต่างๆ ที่มากับการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง เช่น ยาเสพติด โรคอุบัติใหม่ เป็นต้น ที่ผ่านเข้ามาใน ประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความยั่งยืน

3. การเข้าถึงฐานข้อมูลของบุคลากร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และเชื่อมโยงข้อมูล ระหว่างหน่วยงาน เพื่อผลประโยชน์ของประเทศ โดยมีมาตรการควบคุมไม่ให้ข้อมูล รั่วไหลจนเกิดความเสียหายต่อประเทศได้

4. การวิเคราะห์ภัยคุกคามที่เกิดขึ้นในอนาคต และผลกระทบที่เกิดขึ้น ให้มีความพร้อม รับมือต่อภัยคุกคาม สำหรับการพัฒนาหลักนิยม และเครื่องมือเทคโนโลยี เสริมสร้าง ศักยภาพบุคลากร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังไทยในเรือนจำของกัมพูชา และการช่วยเหลือ และให้ความคุ้มครองผู้ต้องขังไทยในกัมพูชา

2. ควรศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของประเทศ สมาชิกอาเซียน

เอกสารอ้างอิง

1. นักรบ เถียรอำ. (2560), ป่อนคาสิดนชายแดนภาคตะวันออกเฉียงใต้ - กัมพูชา : ผลกระทบและการจัดการของชุมชนชายแดน, วารสารพฤษกษ มหาวิทาลัยเกริก
2. สมรรัช ศรีราม. (2562), การเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์จังหวัดสีหนุวิลล์ภายใต้รัฐบาลฮุนเซน ตั้งแต่ ค.ศ.1993 – ปัจจุบัน, วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ศรีศักดิ์ พูนประสิทธิ์, พลตรี. การเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชา : กรณีศึกษาปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย (เอกสารวิจัยส่วนบุคคล), วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
4. ผังเมืองจังหวัดสระแก้ว. (2559), ผังโครงข่ายคมนาคมขนส่งในจังหวัดสระแก้ว.
<http://sakaeprovincialplan.com/2016/05/24/แผนผังแสดงโครงการคมนาคม>
5. สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงพนมเปญ. (2563), ข้อมูลวีซ่ากัมพูชาสำหรับคนไทย,
<http://phnompenh.thaiembassy.org/th/publicservice>
6. เพจหางานในปอยเปต.(2565), www.facebook.com/Work.POIPET/community
7. กองกำลังบูรพา.(2565), เอกสารรายงานประกอบการประชุมประจำเดือน
8. สำนักงานประสานงานชายแดนไทย - กัมพูชา (2565), เอกสารรายงานประกอบการประชุมประจำเดือน
9. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522. (1 มีนาคม 2522). ราชกิจจานุเบกษา96(28) น. 45-92
10. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 และแก้ไขเพิ่มเติม. (7 เมษายน 2562). ราชกิจจานุเบกษา. 136(45ก). น.1-5
11. พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (25 มกราคม 2565) ราชกิจจานุเบกษา 139(18 ง) น.45

12. พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558. (8 กันยายน 2558) ราชกิจจานุเบกษา 132 (86 ก)
น.26 – 44
13. พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ.2528 (1 กันยายน 2528)
ราชกิจจานุเบกษา 102 (118) น.1 – 32
14. สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงพนมเปญ. (2564), ประกาศเตือน การเดินทางไปทำงานใน
กัมพูชาโดยผิดกฎหมาย, [http://phnompenh.thaiembassy.org/th/content/
ประกาศเตือน-การเดินทางไปทำงานในกัมพูชาโดยผิดกฎหมาย](http://phnompenh.thaiembassy.org/th/content/ประกาศเตือน-การเดินทางไปทำงานในกัมพูชาโดยผิดกฎหมาย)
15. สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ. (2562). นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความ
มั่นคง (พ.ศ.2562 – 2565)

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอก ชัยรัฐ เตระวิชชนันท์
วัน เดือน ปีเกิด	10 มกราคม 2520
ประวัติสำเร็จการศึกษา	
พ.ศ. 2536	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 36
พ.ศ. 2543	ปริญญาตรี วิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร และการทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
พ.ศ. 2543	หลักสูตรชั้นนายร้อยทหารปืนใหญ่ รุ่นที่ 54
พ.ศ. 2550	หลักสูตรชั้นนายพันทหารปืนใหญ่ รุ่นที่ 58
พ.ศ. 2553	หลักสูตรหลักประจำชุดที่ 88 โรงเรียนเสนาธิการทหารบก
พ.ศ. 2555	หลักสูตรเสนาธิการทหารบกสหรัฐ โรงเรียนเสนาธิการทหารบกสหรัฐ
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2553 – 2558	อาจารย์โรงเรียนเสนาธิการทหารบก
พ.ศ. 2558 - 2559	ผู้ช่วยผู้ประสานการยิงสนับสนุน กรมทหารปืนใหญ่ที่ 2 รักษาพระองค์
พ.ศ. 2559 - 2560	ผู้บังคับกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 21 รักษาพระองค์
พ.ศ. 2560 - 2562	ผู้บังคับกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 12 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 2 รักษาพระองค์
พ.ศ. 2562 - 2564	เสนาธิการกรมทหารปืนใหญ่ที่ 2 รักษาพระองค์

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2564

รองผู้บังคับการกรมทหารปืนใหญ่ที่ 2 รักษาพระองค์